

מועד ב' – מבוא לאנליזה 2 למורים

זמן המבחן: 3 שעות. חומר עזר: מחשבון פשוט בלבד. משקל כל שאלה 24 נק', ענו על כל השאלות.

1. חשבו את:

$$א. \int \frac{1}{(x-1)(x^2+2x+2)} dx$$

דרגת המונה קטנה ממש מדרגת המכנה, לכן ישר נעבור לפירוק לשברים חלקיים.

המכנה כבר מפורק לגורמים אי פריקים.

$$\frac{1}{(x-1)(x^2+2x+2)} = \frac{A}{x-1} + \frac{Bx+C}{x^2+2x+2}$$

נעשה מכנה משותף ונשווה מונים

$$A(x^2+2x+2) + (Bx+C)(x-1) = 1$$

נציב $x = 1$ ונקבל $5A = 1$

נציב $x = 0$ ונקבל $\frac{2}{5} - C = 1$

נשווה את המקדמים של x^2 ונקבל כי $\frac{1}{5} + B = 0$

ביחד קיבלנו כי

$$\frac{1}{(x-1)(x^2+2x+2)} = \frac{1}{5} \left[\frac{1}{x-1} - \frac{x+3}{x^2+2x+2} \right]$$

$$\int \frac{1}{x-1} dx = \ln |x-1|$$

כעת

$$\int \frac{x+3}{x^2+2x+2} = \frac{1}{2} \int \frac{2x+6}{x^2+2x+2} = \frac{1}{2} \int \frac{2x+2}{x^2+2x+2} + \frac{1}{2} \int \frac{4}{x^2+2x+2}$$

$$\frac{1}{2} \int \frac{2x+2}{x^2+2x+2} = \frac{1}{2} \ln(x^2+2x+2)$$

$$2 \int \frac{1}{x^2+2x+2} = 2 \int \frac{1}{(x+1)^2+1} = 2 \arctan(x+1)$$

במבחן תהא נוסחא

$$\int \frac{1}{(x+a)^2+b^2} dx = \frac{1}{b} \arctan\left(\frac{x+a}{b}\right)$$

תשובה סופית:

$$\int \frac{1}{(x-1)(x^2+2x+2)} = \frac{1}{5} \int \left[\frac{1}{x-1} - \frac{x+3}{x^2+2x+2} \right] dx = \frac{\ln|x-1|}{5} - \frac{1}{10} \ln(x^2+2x+2) - \frac{2}{5} \arctan(x+1) + C$$

$$\int \frac{e^{2x}}{1+e^x} dx \quad \text{ב.}$$

נעשה הצבה

$$\int \frac{e^{2x}}{1+e^x} dx = \left\{ \begin{array}{l} t = 1 + e^x \\ dt = e^x dx \end{array} \right\} = \int \frac{t-1}{t} dt = \int \left(1 - \frac{1}{t} \right) dt = t - \ln|t| + C = 1 + e^x - \ln|1 + e^x| + C$$

.2

א. מצאו את כל האסימפטוטות (אנכיות ו/או משופעות) של הפונקציה $f(x) = \frac{x^2 + \ln(x)}{x}$

אנכית:

הנקודות החשודות הן נק' אי רציפות ונק' קצה תחום ההגדרה
 כך או כך במקרה זה, הנקודה החשודה היחידה היא $x = 0$.

נחשב גבול בכל אחת מהנקודות החשודות.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x^2 + \ln(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0^+} x + \frac{\ln(x)}{x} = -\infty$$

לכן $x = 0$ אסימפטוטה אנכית (מימין)

משופעות:

בגלל שהפונקציה מוגדרת רק בחיוביים, אין אסימפטוטה משופעת משמאל, נחפש רק מימין.

נחשב שיפוע

$$m = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} 1 + \frac{\ln(x)}{x^2} = 1$$

$$b = \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) - mx = \lim_{x \rightarrow \infty} x + \frac{\ln(x)}{x} - x = 0$$

סה"כ $y = x$ אסימפטוטה משופעת מימין.

$$\int_0^1 \frac{x+1}{\sqrt{x}} dx \quad \text{ב. קבעו האם האינטגרל הבא מתכנס}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_{-2x}^x \sin(x^2) dt}{x^3} \quad \text{א. חשבו את הגבול}$$

$$\left(\int_g^h f \right)' = (F(h) - F(g))' = f(h(x)) \cdot h'(x) - f(g(x)) \cdot g'(x)$$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\int_{-2x}^x \sin(t^2) dt}{x^3} &= \frac{0}{0}, L'Hopital = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin(x^2) \cdot 1 - \sin(4x^2) \cdot (-2)}{3x^2} \\ &= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{3} \cdot \frac{\sin(x^2)}{x^2} + \frac{2}{3} \cdot 4 \cdot \frac{\sin(4x^2)}{4x^2} = \frac{1}{3} + \frac{8}{3} = 3 \end{aligned}$$

$$\text{ב. חשבו את גבול הסדרה} \quad a_n = \sum_{k=1}^n \frac{k}{n^2} \sin\left(\frac{k}{n}\right)$$

$$a_n = \sum_{k=1}^n \frac{k}{n^2} \sin\left(\frac{k}{n}\right) = \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} f\left(\frac{k}{n}\right) = \sum_{k=1}^n \frac{1}{n} \cdot \frac{k}{n} \sin\left(\frac{k}{n}\right) \rightarrow \int_0^1 x \sin(x) dx$$

כעת צריך לחשב את האינטגרל

$$\begin{aligned} \int_0^1 x \sin(x) dx &= \left\{ \begin{array}{l} f' = \sin(x) \quad g = x \\ f = -\cos(x) \quad g' = 1 \end{array} \right\} = [-x \cos(x)]_0^1 + \int_0^1 \cos(x) dx = [-x \cos(x) + \sin(x)]_0^1 \\ &= -\cos(1) + \sin(1) \end{aligned}$$

$$\text{א. קרבו את } \frac{\sqrt{e}}{e} \text{ עד כדי שגיאה של } \frac{1}{100}$$

$$\frac{\sqrt{e}}{e} = \frac{1}{\sqrt{e}} = e^{-\frac{1}{2}} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{\left(-\frac{1}{2}\right)^n}{n!} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^n n!}$$

כיוון שגודל האיברים יורד לאפס, והסימנים מתחלפים מדובר בטור לייבניץ, ולכן נסכום את האיברים הראשונים עד ולא כולל הראשון שקטן מהשגיאה.

$$\frac{1}{\sqrt{e}} \approx 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{4 \cdot 2!} - \frac{1}{8 \cdot 3!} + \frac{1}{16 \cdot 4!}$$

ב. חשבו את הנגזרת $f^{(101)}(0)$ עבור הפונקציה $f(x) = xe^{2x}$.

נתחיל מהטור הידוע

$$e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$$

$$e^{2x} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n}{n!} x^n$$

$$xe^{2x} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^n}{n!} x^{n+1}$$

המקדם של x^{101} לפי הנוסחה של מקדמי טיילור הוא $\frac{f^{(101)}(0)}{101!}$

מצד שני, מצאנו את טור הטיילור, והמקדם של x^{101} הוא $\frac{2^{100}}{100!}$

ולכן

$$\frac{f^{(101)}(0)}{101!} = \frac{2^{100}}{100!}$$

וסה"כ

$$f^{(101)}(0) = 101 \cdot 2^{100}$$

5. תהי $f(x)$ פונקציה רציפה המקיימת $f(x) \geq 0$ וגם $\int_0^1 f(x) dx = 1$.

א. מצאו דוגמה ל f כזו המקיימת $f(0) = f(1) = 0$.

ראשית ניקח פרבולה בוכה שחותכת בנקודות 0,1

$$f(x) = -x(x-1)$$

פונקציה זו אכן חותכת את הציר בנקודות הנתונות וחיובית בין לבין.

נחשב את האינטגרל

$$\int_0^1 (-x^2 + x) dx = \left[-\frac{x^3}{3} + \frac{x^2}{2} \right]_0^1 = -\frac{1}{3} + \frac{1}{2} = \frac{1}{6}$$

לכן

$$\int_0^1 6(-x^2 + x) dx = 1$$

הכפל ב6, לא שינה את נקודות החיתוך עם הציר. ואם רוצים חיוביות בכל הממשיים, ניתן לקחת את $6|x(x-1)|$

ב. מצאו דוגמה ל f כזו המקיימת $f(1) = 100$.

$$\int_0^1 a e^{bx} dx = \left[\frac{a}{b} e^{bx} \right]_0^1 = \frac{a}{b} e^b - \frac{a}{b} = \frac{a}{b} (e^b - 1) = 1$$

לכן

$$a = \frac{b}{e^b - 1}$$

כלומר

$$f(x) = \frac{b}{e^b - 1} e^{bx}$$

כמו כן רוצים שיתקיים $f(1) = 100$ כלומר

$$100 = \frac{be^b}{e^b - 1}$$

משוואה זו מבאסת ממש.

ננסה פונקציה אחרת.

$$\int_0^1 ax^n dx = \left[\frac{ax^{n+1}}{n+1} \right]_0^1 = \frac{a}{n+1} = 1$$

לכן הפונקציה היא

$$f(x) = (n+1)x^n$$

רוצים ש $f(1) = 100$ ולכן הפונקציה הינה

$$f(x) = 100x^{99}$$

$$\frac{1}{1-x} = \sum_{n=0}^{\infty} x^n$$

$$\sin(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{2n+1}}{(2n+1)!}$$

$$e^x = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!} \quad \text{טורי חזקות ידועים:}$$